

Rechten en verplichtingen

De jaarafsluiting 2013 is achter de rug. U heeft alle informatie verzameld om alle posten in uw jaarverslag toe te kunnen lichten. Een belangrijk onderwerp wordt daarbij vaak over het hoofd gezien: **de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.**

Tekst: Gerco van der Spek

Hoe verwerken we in het kort aangegane verplichtingen? Een verplichting met een vaststaande omvang leidt tot een schuld. Een redelijk te schatten verplichting met een onzekere omvang leidt tot een voorziening. Een uiterst onzekere verplichting moet worden toegelicht als niet uit de balans blijvende verplichting.

De toelichting hierop vormt een verplicht onderdeel van uw jaarrekening volgens artikel 2:381 BW. De rechten en verplichtingen nemen een aparte positie in, want op de balans zijn ze niet te vinden. Bovendien moet u weten wat u wel en niet hoeft toe te lichten.

Twee soorten verplichtingen:

1. Niet-verwerkte bestaande of voorwaardelijke verplichtingen waarvan het niet waarschijnlijk is dat er een uitstroom van middelen gaat plaatsvinden of omdat het bedrag van de verplichtingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld. Hierbij kunnen we denken aan een lopende rechtszaak tegen de onderneming, waarvan de afloop zeer onzeker is en geen schatting kan worden gemaakt van de gevolgen. Ook valt het benoemen van de fiscale eenheid hieronder.
2. Meerjarige financiële verplichtingen waartoe de rechtspersoon in toekomstige jaren verbonden is. Bijvoorbeeld verplichtingen ten gevolge van meerjarige huur, pacht, lease etc, maar ook een investeringsverplichting. Niet alleen wanneer u huurt, maar ook wanneer u verhuurt. Dit niet uit de balans blijvende recht dient te worden toegelicht.

De tendens van strengere verslaggevingsregels is ook op dit onderwerp van toepassing. In 2008 is het artikel aangepast naar aanleiding van Europese Richtlijnen. Doel van wat hiermee wordt beoogd, is het vergroten van de transparantie over buiten de balans vallende regelingen en transacties met verbonden partijen. Van belang is dat materiele rechten en verplichtingen moeten worden toegelicht. Hierbij is het belangrijk op te merken dat materieel geen kwantitatief criterium is, maar een kwalitatief crite-

rium. Dat wil zeggen dat het ontbreken van de toelichting invloed kan hebben op de beslissing van de gebruiker.

Hoewel wij niet onverdeeld warm worden van strengere verslaggevingsregels moeten we in ons achterhoofd houden dat deze regelgeving ervoor zorgt dat enkele belangrijke constructies, waarmee de kredietcrisis zo hevig kon uitpakken, onmogelijk worden. De gebruiker, en dat zijn wij allen, wint er uiteindelijk bij.

Hulpmiddelen

Kortom, de toelichting is niet een vrijblijvend iets. De ondernemer doet er goed aan om alle toekomstige rechten en verplichtingen op een rijtje te zetten en na te gaan welke dienen te worden toegelicht. Hulpmiddelen daarbij zijn het in kaart brengen van bestaande overeenkomsten over huur, verhuur, lease en onderhoud van onroerende en roerende goederen, belangrijke genomen investeringsbesluiten in het afgelopen jaar, lopende juridische geschillen of claims, bestaande bankgaranties, garantstellingen en waarborgen, substantiële in- en verkoopcontracten.

Dit verhaal handelt over een redelijk complex onderwerp, waarbij vaak wordt geopteerd op het grensvlak van verplicht toelichten of het achterwege mogen laten van gevoelige informatie.

Uw accountant kan u daarbij van dienst zijn door samen met u uw rechten en verplichtingen jaarlijks na te gaan en zo te beoordelen of en in hoeverre zij moeten worden toegelicht. ■

Informatie:

Gerco van der Spek
 Profinis Accountants en Adviseurs
 Tel. 0527-681726
www.profinis.nl

